

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

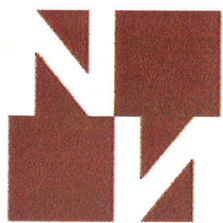
En el dia d'avui, a les 12 hores i deu minuts, a les dependències de la Secretaria General de la Universitat de València, En Josep Lluís Barona Vilar presenta el seu Programa dins del procés electoral convocat per al dia 26 de febrer de 2002.

València, 31 de gener de 2002

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jacoba Solera Madrid'.

Jacoba Solera Madrid
Cap de la Unitat de Gestió

JOSEP LLUÍS
BARONA

Noves **idees**
Noves **persones**

UN PROJECTE OBERT

DE TRANSFORMACIÓ PROGRESSISTA
DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

PROGRAMA ELECTORAL PRESENTAT PEL CANDIDAT
JOSEP LLUÍS BARONA VILAR
A LES ELECCIONS A RECTOR DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

FEBRER 2002

ÍNDIX

1.	<u>PREÀMBUL: UNA UNIVERSITAT VALENCIANA A EUROPA</u>	3
2.	<u>LA L.O.U. I ELS ESTATUTS DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA</u>	5
3.	<u>EL COMPROMÍS AMB LA SOCIETAT VALENCIANA</u>	6
4.	<u>EL FINANÇAMENT, LA GESTIÓ DE RECURSOS I LA REFORMA ADMINISTRATIVA</u>	8
5.	<u>LES INFRAESTRUCTURES I LA PLANIFICACIÓ DE LES INVERSIONS</u>	10
6.	<u>LA DOCÈNCIA</u>	12
7.	<u>LA INVESTIGACIÓ, EL DESENVOLUPAMENT I LA INNOVACIÓ</u>	17
8.	<u>EL PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS I EL PERSONAL DOCENT I INVESTIGADOR</u>	21
9.	<u>ELS ESTUDIANTS</u>	24
10.	<u>L'ORGANITZACIÓ I EL GOVERN DE LA UNIVERSITAT</u>	27
11.	<u>L'ESTRUCTURA UNIVERSITÀRIA: DEPARTAMENTS, INSTITUTS, CENTRES, SERVEIS I CAMPUS</u>	28
12.	<u>INFORMACIÓ, COMUNICACIÓ I NOVES TECNOLOGIES</u>	30
13.	<u>LES RELACIONS INSTITUCIONALS</u>	32
14.	<u>LA POLÍTICA CULTURAL</u>	34
15.	<u>LA POLÍTICA LINGÜÍSTICA</u>	36
16.	<u>LA POLÍTICA MEDIAMBIENTAL</u>	37
17.	<u>LA POLÍTICA D'IGUALTAT I NO DISCRIMINACIÓ</u>	38
18.	<u>LES BIBLIOTEQUES I LA INFORMACIÓ BIBLIOGRÀFICA</u>	39
19.	<u>DIVULGACIÓ DEL CONEIXEMENT I LES PUBLICACIONS</u>	41
20.	<u>LA PRÀCTICA ESPORTIVA I L'ESPLAI</u>	43
21.	<u>L'AVALUACIÓ DE LA QUALITAT</u>	44
22.	<u>ORGANIGRAMA DE L'EQUIP DE GOVERN</u>	45

1

PREÀMBUL: UNA UNIVERSITAT VALENCIANA A EUROPA

Durant els propers anys la Universitat de València haurà de fer front a un seguit de reptes, alguns dels quals són propis de la institució universitària en el món actual. D'altres són la conseqüència de les característiques específiques del sistema universitari espanyol o dels trets distintius de la societat valenciana. Les institucions universitàries estan sotmeses a un constant procés de canvi i a una redefinició de les seues funcions. Han d'assumir, per tant, l'ampliació i la diversificació dels seus objectius. Davant els reptes que impliquen la societat de la informació, la globalització econòmica i la incidència en un context internacional o la revolució científico-tecnològica, és imprescindible una flexibilització de les estructures i dels procediments (gestió, organització, estatut del professorat, programes d'estudi i d'investigació...) per tal d'adaptar l'estructura i les funcions de la Universitat als ritmes i les demandes formatives i culturals de la societat, a la necessitat creixent d'inserir-se en els processos d'innovació i creació de coneixement, a la col·laboració amb els agents de la vida social, cultural i econòmica, i a la transformació de les administracions públiques. La necessitat primordial de la Universitat de València ja no és donar resposta a una demanda creixent d'estudis universitaris —com durant la passada dècada— sinó assolir estàndards de qualitat de rang europeu.

Aquest panorama obliga a anar pas a pas superant l'excessiva rigidesa en els curricula, en la tipologia dels estudiants, en les estructures de gestió i decisió, per anar fent del coneixement construït durant tants segles i de la producció científicotècnica de la Universitat, el substrat intel·lectual i moral d'una societat laica, que aporte criteri, coneixement i eines per fer front als grans problemes sanitaris, mediambientals, econòmics, d'informació o

energètics del futur, sense oblidar les desigualtats socioculturals i de gènere, i també els derivats de les noves formes d'exclusió.

El sistema universitari espanyol ens planteja la necessitat d'adaptar els Estatuts a la nova Llei Orgànica d'Universitats, la LOU, que acaba d'entrar en vigor. Una llei redactada, tramitada i aprovada sense cap mena de negociació política, fent servir la majoria parlamentària del partit en el govern. Ha estat elaborada, a més, al marge de les universitats, explícitament en contra de la Conferència de Rectors (CRUE), amb l'objectiu clar de controlar políticament les universitats, sense abordar els problemes més profunds que afecten la institució i sense un projecte de finançament per a la seua aplicació. L'equip de govern no renunciarà a defensar el màxim grau d'autonomia institucional possible, a escoltar la veu de tots els col·lectius universitaris amb independència dels percentatges de representativitat i a comprometre's amb un sistema universitari públic i de qualitat. Alhora, farà servir totes les mesures polítiques i legals perquè la LOU no deteriore la qualitat de la funció universitària ni la participació democràtica. Això no obstant, la Universitat de València haurà d'adaptar a aquesta nova legalitat els seus òrgans de decisió i representació, com també el seu funcionament en allò que calga.

La condició d'Universitat pública implica a més un compromís intel·lectual i cívic amb la societat valenciana com a agent de cultura, progrés i modernitat. Implica també la transparència en l'ús dels recursos públics, que des de l'autonomia institucional busque una gestió eficaç i no burocràtica, un pla estratègic i una avaluació rigorosa de les activitats que permeta corregir desajustos en la distribució de fons, en les titulacions que imparteix, en la integració en el marc europeu, en l'organització docent, en la producció científica, etc. Però una Universitat pública sols pot acomplir amb eficàcia les seues funcions amb els mitjans suficients i això implica el compromís de l'equip de govern de defensar: a) un programa de finançament públic que garanteix els mínims d'assignació de fons a un nivell equivalent a la mitjana dels països del nostre entorn europeu; b) l'increment de les aportacions dels agents socials, públics o privats, especialment en parcel·les com ara la investigació o la formació continuada, i c) un sistema de beques i ajudes als estudiants que garanteixen la igualtat d'oportunitats i la mobilitat.

2

LA LOU I ELS ESTATUTS DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Ja en vigor la LOU, la Junta de Govern renovada pel Claustre de 9 de gener de 2001 haurà d'establir la composició i la forma d'elecció d'un Claustre Constituent, d'acord amb la Disposició transitòria segona, punt 1 de la Llei, que diu: "En el plazo máximo de seis meses, a partir de la entrada en vigor de la presente Ley, cada Universidad procederá a la constitución del Claustro Universitario conforme a lo dispuesto en esta Ley para la elaboración de sus Estatutos.

La Junta de Gobierno regulará la composición de dicho Claustro y la normativa para su elección. En el citado Claustro, que tendrá un máximo de 300 miembros, estarán representados los distintos sectores de la comunidad universitaria, siendo como mínimo el 51% de sus miembros funcionarios doctores de los cuerpos docentes universitarios."

L'elecció del Claustre s'haurà de fer abans de l'estiu de 2002 i una volta elegit es constituirà un Consell de Govern provisional, que substituirà la Junta de Govern, el qual, d'acord amb l'art. 15 de la LOU, serà presidit pel Rector i format per un màxim de 50 membres: 30% triats pel Rector, 40% triats pel Claustre proporcionalment entre els diversos sectors i 30% triat per degans, directors d'escola, directors de departament i directors d'institut. S'hi afegiran tres membres del Consell Social. El Claustre disposarà de 9 mesos des de la seua constitució per adaptar els actuals Estatuts a la LOU, i en aquest procés es veuran afectats particularment els Títols primer i segon dels Estatuts, que fan referència a l'estructura de la Universitat i als seus òrgans de govern. Encara que del Títol preliminar i dels corresponents a estudis, investigació, comunitat universitària, règim econòmic, garanties jurídiques i altres, hi ha molts pocs aspectes afectats directament per la LOU, l'experiència acumulada sobre el funcionament de la Universitat de València durant els darrers quinze anys aconsella aprofitar la inevitable reforma per actualitzar tot allò que haja esdevingut obsolet, problemàtic o disfuncional. Es podrà, així, incorporar aspectes de l'activitat universitària que no es contemplaren en el moment d'aprovar-se els actuals Estatuts. A aquests aspectes es farà referència en apartats posteriors d'aquest Programa. El procés de revisió estatutària haurà de fer-se amb el treball de la Comissió d'Estatuts, amb el màxim con-

sens i participació, i amb l'objectiu clar de modernitzar i agilitzar la gestió i de superar les disfuncions en el model estructural representat per departaments, centres, campus i la seua relació funcional amb els serveis centrals. L'adaptació dels Estatuts a la nova llei ha d'anar més enllà de la mera adaptació tècnica; cal aprofitar el moment per fer un exercici de reflexió i d'auto-crítica, per reformar el que l'experiència ha demostrat que ha de reformar-se, per tal d'assolir cotes més elevades d'excel·lència.

D'altra banda, la LOU ha provocat una fractura dins del PDI, en distingir entre el grup de professors funcionaris doctors (privilegiats des del punt de vista electoral i de representació en els òrgans de govern) i la resta de professors, fet que afecta també la representativitat del PAS i dels estudiants. En aquest sentit, la nostra candidatura manifesta el seu rebuig del sistema electoral i de representació implantat per la LOU. En conseqüència, l'equip de govern se sumarà a les iniciatives polítiques i legals que propugnen la modificació de la LOU i apostarà pel diàleg i el consens, alhora que garantirà la participació activa de tota la comunitat universitària, mantenint una comunicació fluïda amb tots els col·lectius i donant suport particularment a aquells que han perdut representativitat.

A més, la nova legalitat obri les portes al presidencialisme, al govern sustentat per una minoria i a la influència política externa en el mecanisme d'elecció del Rector. Per garantir l'autonomia universitària cal un Rector i un equip rectoral enèrgics i independents, amb un projecte de govern d'ampla participació, que compte amb el suport d'una majoria de la comunitat universitària i que desenvolupe un programa de modernització, agilitat i eficiència en la gestió, coordinació d'activitats, rendibilització d'esforços, responsabilitat i transparència públiques.

3

EL COMPROMÍS AMB LA SOCIETAT VALENCIANA

A més de la seua missió tradicional de creació i transmissió del coneixement, una funció inalienable de les universitats avançades en el món actual és l'impuls dels processos socials d'innovació i desenvolupament. La

Universitat de València, d'altra banda, ha de salvaguardar i impulsar el patrimoni històric i cultural de la ciutat i del conjunt del País, com també la seua memòria i tradició com a poble. Dit d'una altra manera, la nostra Universitat ha de participar en la formació crítica de ciutadans lliures en una societat democràtica, i també ha de contribuir activament al desenvolupament i la modernització de la societat valenciana. Com a institució que administra recursos públics, ha d'assumir el compromís de produir riquesa, de mantenir una interacció dinàmica amb el sector productiu i de contribuir al desenvolupament social, cultural i comunitari. En definitiva, ha de ser una institució socialment, culturalment i econòmicament rendible per la seua contribució al desenvolupament de la societat valenciana, mitjançant un diàleg efectiu amb els agents socials.

Segons l'informe Universitat 2000, les universitats han de projectar la seua funció d'agent dinamitzador social en quatre direccions: generació de coneixement, dinamització de l'activitat econòmica, internacionalització dels processos socials i econòmics i increment del nivell educatiu de la població. La Universitat que proposem ha de promoure, en conseqüència, una participació activa en un ample ventall d'activitats i iniciatives socials i atraure institucions privades i públiques, fundacions, associacions i empreses a participar en projectes conjunts. Ha d'impulsar, a més, el binomi ciència-innovació, que ha d'abraçar tant la investigació bàsica com la transferència de tecnologia i el compromís amb la creació de riquesa. Finalment, pel que fa a la formació en els valors de la cultura crítica i democràtica, la nostra Universitat haurà de potenciar les matèries humanístiques de caràcter transversal, que aporten una formació més profunda i crítica, al marge de l'aprenentatge d'habilitats purament tècniques o professionals.

El programa de projecció de l'activitat universitària sobre la societat valenciana ha de tenir múltiples dimensions en l'àmbit de la docència, en la innovació tecnològica, en els programes d'inserció laboral, en convenis per desenvolupar projectes d'investigació en ciències experimentals, humanes o socials. De totes aquestes iniciatives es parlarà en els apartats corresponents.

4

FINANÇAMENT, GESTIÓ DE RECURSOS I REFORMA ADMINISTRATIVA

És ben conegut que el nivell de despesa universitària de l'estat espanyol és un dels més baixos d'Europa. L'informe Universitat 2000 indica que el 1995 la despesa total fou de 4.944 dòlars/estudiant, la penúltima d'Europa, quan la mitjana dels països de l'OCDE era de 8.134 dòlars/estudiant. També el percentatge de finançament públic, com les beques i els préstecs als estudiants són majors en els països de la Unió Europea. La distribució de les despeses indica que, comparativament amb Europa, la despesa global en personal és baixa, són baixes les remuneracions i és més elevada que en la majoria de països la proporció estudiants/professor. A partir d'aquestes xifres és evident que les condicions materials per al desenvolupament de les funcions de la institució universitària són substancialment pitjors que en el context europeu.

Per contra, el 20% dels fons de finançament espanyols anaren al capítol d'inversions (mentre que la mitjana de l'OCDE és del 12%) i les despeses corrents representaren el 21% del pressupost enfront del 31% dels països de l'OCDE. Això implica dificultats per al funcionament ordinari i per al manteniment de les infraestructures. D'altra banda, les ajudes als estudiants tenen una de les cobertures més baixes d'Europa: només el 17,3%, enfront del 75-100% als Països Escandinaus o el 20 % en el conjunt de països de l'Europa mediterrània. També les quantitats percebudes pels estudiants són de les més baixes i això dins un marc autonòmic amb grans diferències territorials. Aquestes dades corresponen als anys centrals de la dècada de 1990 i la situació no s'ha modificat substancialment. No hi ha dubte que aquesta situació negativa condiona absolutament la política pressupostària i la gestió de recursos.

El Pla Plurianual de Finançament (PPF) de les universitats valencianes, aprovat per la Generalitat Valenciana i aplicat durant els darrers anys, ha permès establir un model consensuat de finançament, amb l'objectiu de millorar a mig termini les condicions globals del finançament universitari. En el marc d'aquest PPF es pot almenys establir una previsió raonable dels ingressos i encetar processos de planificació estratègica. A més, el II Pla d'Inversions que es va aprovar per al quadrienni 1999-2003 significa, en la pràctica, arri-

bar a un compromís d'assignació de l'1% del PIB, la qual cosa representat una millora substancial en el deute històric que ens feia arrossegar una situació crònica de precarietat. Assolint aquest objectiu de l'1% del PIB, caben dues possibilitats: que a partir de l'any 2003 es puga entrar en negociacions per a l'establiment d'un nou pla quadriennal, o que no siga així i la mateixa Universitat haja d'assignar els recursos propis per desenvolupar inversions als tres campus, a través d'una estricta disciplina pressupostària. Òbviament, qualsevol planificació efectiva sustentada sobre aquestes previsions implica que la Generalitat Valenciana ha de complir amb puntualitat les condicions del PPF, per tal d'evitar els problemes que s'han suscitat durant els darrers temps, com a conseqüència dels endarreriments en els pagaments compromesos.

Al llarg del 2002 caldrà, doncs, escometre la negociació d'un nou PPF amb la Generalitat, en coordinació amb les altres universitats valencianes. Amb independència dels resultats d'aquesta negociació, la pròrroga de les condicions actuals ha de possibilitar el desenvolupament de processos de planificació estratègica i ha de fer realitat l'elaboració d'un simulador pressupostari que permeta preveure els ingressos i les despeses del proper quadrienni, fins al 2005, com a eina imprescindible de disseny d'una política d'equilibri pressupostari i de planificació de l'assignació dels recursos.

La complexitat creixent de la gestió administrativa en certes àrees, com ara la relacionada amb la investigació, amb els contractes de becaris, de personal tècnic... ha de traduir-se en reformes en el model de gestió, de manera que corresponga a la Gerència coordinar la planificació estratègica en una clara relació funcional amb l'àrea econòmica i de planificació de l'equip rectoral, acompanyada d'un model de funcionament que faça recaure la gestió directiva en els Serveis Centrals i que faça realitat una descentralització de la gestió administrativa en la seua part executiva, en favor de centres, departaments, serveis, instituts, atenent els sectors implicats.

La dispersió geogràfica dels campus i la seua complexitat administrativa ha portat a la creació d'Unitats de Gestió de Campus, com a esglaons intermedis entre l'administració central i els centres, departaments, instituts..., que han desenvolupat una funció important en la gestió d'espais, serveis compartits, infraestructures. En línies generals, s'haurà d'aprovar un programa de reforma de la gestió administrativa que contemple la creació d'estructures intermèdies entre, per exemple, la gerència i els serveis administratius, per

tal d'establir relacions funcionals i de coordinació més fluides, bé mitjançant vicegerències, bé amb la creació de caps d'àrea.

També s'haurà de revisar amb criteris d'adaptació a la situació actual la dependència funcional que els serveis (administratius, estatutaris, gabinets...) tenen de cada vicerektorat i caldrà afavorir la coordinació de funcions, des d'una perspectiva transversal per obtenir una major eficiència en el funcionament general i en les activitats de les diverses instàncies. La conveniència de desenvolupar òrgans intermedis de coordinació és ben evident, davant la necessitat d'establir criteris de gestió àgil en les actuacions administratives en què l'administració central, les administracions de centres i departaments, els usuaris, les comissions, les noves plataformes tecnològiques...

5

INFRAESTRUCTURES I PLANIFICACIÓ DE LES INVERSIONS

L'any 2003 s'esgota el II Pla d'inversions aprovat per la Generalitat Valenciana per al quadrienni 1999-2003. Segons les dades subministrades pel rectorat, d'una quantitat global de 50.000 milions de pessetes per a totes les universitats valencianes, a la de València li ha estat assignada una xifra oficial de 16.000, de fet lleugerament incrementada amb algunes partides extraordinàries. Cal proposar, doncs, la negociació d'un III Pla de finançament d'inversions, que permeta concloure tot un seguit de projectes necessaris per tancar l'estructura dels tres campus de la nostra Universitat.

Amb l'execució del pressupost de 2001 i la reprogramació per al 2002 s'ha previst la conclusió de diverses obres d'infraestructura ja en fase d'execució avançada en el moment actual o amb la seua execució adjudicada:

- Reforma de l'edifici de Rectorat (antiga Facultat de Ciències, després Farmàcia).
- Biblioteca d'Humanitats (reforma de l'edifici de l'antiga Escola d'Empresarials).
- Urbanització completa del Campus de Tarongers (vials, il·luminació...) i algunes instal·lacions esportives d'ús general.

—L'aulari dels carrer d'Arts Gràfiques i el trasllat i la instal·lació del Servei de Publicacions/ Llibreria universitària.

A més d'això, en les Línies Generals Pressupostàries aprovades pel Claustre per a 2002 hi ha previstos fons d'inversions en els diversos campus, sense una assignació específica, que permetran acabar la redacció de diferents projectes, el finançament i l'execució i d'alguns dels quals es podrà encetar aviat i que globalment hauran de garantir-se durant el proper quadrienni. Un dels objectius prioritaris haurà de ser l'articulació de la Universitat de València en tres campus, amb unes condicions i qualitats equiparables, sense que hi haja centres que queden aïllats, com és el cas de l'Escola Universitària de Magisteri o la Facultat de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport. La situació dels centres desplaçats a Ontinyent obliga a considerar-los específicament. En aquest sentit, caldrà establir les converses oportunes amb les autoritats d'aquella ciutat, per tal que l'activitat acadèmica siga en tot moment satisfactòria. Les infraestructures previstes han de tenir com a objectius principals:

- a) Completar l'execució del Campus de Tarongers, mitjançant la conclusió i la posterior execució dels projectes de:
 - Edifici central que conté l'aula magna i els serveis, encarregat a l'arquitecte Paulo Siza.
 - Edifici aulari, projectat per l'arquitecte Portaceli.
 - Edifici departamental de Ciències Socials i Psicologia, projectat per l'arquitecte Añó.
 - Facultat de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport i Fisioteràpia, amb les instal·lacions esportives corresponents.
- b) Reorganització integral del Campus de Burjassot-Paterna, que implica:
 - Resoldre els litigis relatius a la cessió de terrenys i les sol·licituds de reversió plantejats per alguns propietaris.
 - Fer efectiva la reorganització de centres i espais administratius, des d'una perspectiva de funcionament de Campus.
 - Projectar les noves construccions d'instituts d'investigació.
 - Resoldre el projecte per a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeries.
- c) Renovació i adequació d'infraestructures al Campus de Blasco Ibáñez, mitjançant:
 - Pla de reforma integral de la Facultat de Medicina, prevista al llarg de cinc anys.

- Remodelació del Col·legi Major Lluís Vives.
- Reordenació de la zona esportiva per completar les instal·lacions previstes.
- Adequació dels actuals aularis.
- Reclamació, a la Universitat Politècnica de València, de la cessió de l'edifici de l'Escola Tècnica d'Enginyers Agrícoles, situat al centre d'aquest Campus.

Cal una política a llarg termini que dote els tres campus d'unes instal·lacions òptimes, que incloguen serveis generals, espais lúdics, menjadors, instal·lacions esportives, residències universitàries o mitjans de transport que resolguen els problemes de comunicació entre els campus i dins d'ells. Un dels objectius prioritaris de l'equip de govern ha de ser millorar la qualitat de vida dins la nostra Universitat en tots els vessants.

6

LA DOCÈNCIA

La Universitat actual ha d'assumir no sols la capacitació dels estudiants per desenvolupar una activitat professional o tècnica, sinó també la formació permanent i l'estímul de la reflexió crítica. La societat actual presenta característiques que la Universitat no pot deixar de banda com ara l'exigència d'una formació continuada, que no limita l'aprenentatge i la capacitació professional a un període específic sinó que els estén al llarg de tota la vida. Cal, en conseqüència, promoure una nova mentalitat entre estudiants, professors i personal d'administració i serveis que assumisca les exigències de la societat actual, que les tradueca en actuacions concretes, i que ens acoste al context europeu.

En aquesta direcció, és un objectiu imprescindible l'assoliment d'estàndards europeus de qualitat docent. Diversos documents promoguts per la Unió Europea han avançat en la definició d'un marc universitari europeu. El 25 de novembre de 1998 la Declaració de la Sorbona de les universitats europees postulava que "En el cicle que condueix a la llicenciatura, s'hauria d'oferir als estudiants programes suficientment diversificats, que incorporen espe-

cialment la possibilitat de seguir estudis pluridisciplinaris, l'adquisició de competència en llengües vives i la utilització de les noves tecnologies de la informació" [apartat II]. La Declaració proposava estimular els estudiants, professors i investigadors a fer estades d'almenys un semestre en altres universitats europees i animava a aprofitar els ajuts europeus a la mobilitat, alhora que feia èmfasi en la importància de promoure acords universitaris multilaterals de convalidació d'estudis i una harmonització progressiva de titulacions i diplomes conjunts.

Un any més tard, el 18 de juny de 1999, la Declaració de Bolonya, parlava de la importància cabdal de crear un espai universitari europeu, enunciat ja a la Magna Charta Universitatum, signada a Bolonya per les universitats europees el 1988. Un sistema universitari europeu amb vocació d'exercir a escala mundial una influència significativa, d'acord amb la importància de la tradició cultural i científica europea. La Declaració anava encara més lluny que l'anterior de París, en proposar la coordinació de les polítiques universitàries dels estats per assolir durant la primera dècada del segle XXI –la que ara estem encetant– cinc objectius:

- a) Un sistema de titulacions comparable entre tots els països, per afavorir la integració professional dels ciutadans europeus i la seua competitivitat a escala mundial.
- b) Un sistema de titulacions consistent en un primer cicle amb la consegüent titulació, i un segon cicle de postgrau i doctorat.
- c) Un sistema de compatibilitat i homologació d'estudis, basat en la transferència i el reconeixement acadèmic mutu dels crèdits cursats (ECTS).
- d) La mobilitat de docents, investigadors i estudiants.
- e) L'elaboració de criteris i metodologies comparables a escala europea per a l'avaluació de la qualitat. La promoció de la dimensió europea dels continguts docents, de la cooperació docent entre universitats europees, la mobilitat i els programes integrats d'estudi, formació i investigació.

Tots aquests objectius dibuixen un panorama obert i un flux de persones, programes i relacions, en el qual les universitats millor organitzades jugaran un paper capdavanter. El repte que representa la integració amb èxit en el context universitari europeu té una dimensió polièdrica i les seues diverses facetes no sols tenen a veure amb sistemes de finançament públic que han de ser globalment comparables, sinó que abasten l'homologació de programes i plans d'estudi, la millora de les condicions materials de la docència, la incorporació de les tecnologies avançades de la informació i la comunicació, apli-

cares tant a la docència com a la investigació i a la gestió. És més, es troben molt directament lligades amb el factor humà, la concepció pedagògica, el comportament en l'aula, el laboratori, la biblioteca, l'arxiu o l'hospital, i també amb les relacions professor-estudiant.

D'altra banda, considerem que cal valorar com es mereix l'activitat docent del professorat. En aquest sentit, la Universitat de València ha d'atendre una necessitat que és sentida per una gran part del professorat: la d'atorgar una major valoració a l'activitat docent en la carrera del professorat universitari, actualment esbiaixada aclaparadorament cap als mèrits d'investigació.

Igualment, considerem imprescindible la coordinació de l'oferta docent global des del Vicerectorat d'Estudis. Per tal de donar coherència a l'oferta docent, la gestió del conjunt de l'oferta d'estudis de la Universitat de València hauria d'estar coordinada en tots els seus cicles i varietats des d'una única instància: el Vicerectorat d'Estudis, amb el suport dels serveis universitaris implicats en l'oferta docent i la seua gestió. És per això que caldrà estudiar una reforma de la situació actual al voltant dels aspectes següents:

- a) Innovació i millora de les tècniques i mètodes docents, que reforcen l'ensenyament no presencial, les tutories, l'ensenyament a distància i l'ús més generalitzat dels nous recursos audiovisuals i informàtics aplicables a la docència. Això comportarà l'adquisició de programes informàtics per facilitar la comunicació professor-estudiant via Web. L'aposta ferma que es desenvolupa en un apartat posterior, per la introducció de les noves tecnologies de la informació i la comunicació aplicades a la docència implica l'aportació de materials per a l'ús docent de la xarxa, els sistemes d'autoavaluació dels estudiants, etc... La docència universitària ha d'incorporar les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) i experimentar un procés de modernització en tots els seus cicles.

S'ha de mantenir el programa de dotacions per a laboratoris docents. Igualment prioritari és el disseny d'estratègies de millora de la docència tradicional tendents a superar de manera progressiva i selectiva la limitació de la docència a les hores presencials de professors i estudiants en l'aula, que va en detriment de les activitats tutorial i altres que fomenten la pròpia iniciativa, la capacitat de treball, la reflexió i l'autonomia de l'estudiant. És imprescindible caminar cap a un nou model que incloga l'ús didàctic dels recursos d'Internet, les formes de docència a distància o no presencial i el màxim aprofitament del sistema de tutories.

En aquest sentit, serà segurament imprescindible un replantejament del valor dels crèdits. Considerem que el Servei de Formació Permanent ha de jugar un paper clau en l'impuls, la coordinació i l'assessorament de les iniciatives que sorgiran dels mateixos centres.

- b) Reorganització i optimització dels ensenyaments no reglats. En l'actualitat és prioritari posar en marxa una oferta docent no presencial, basada en les noves tecnologies informàtiques, que pot tenir un impacte important en programes de formació permanent, cursos de postgrau, docència d'adults (la Nau Gran), activitats culturals obertes, etc... Cal evitar l'enorme dispersió i l'escassa coordinació en l'oferta de cursos, que organitzen instàncies diferents de la Universitat: Servei de Formació Permanent, Servei d'Extensió Universitària, Servei d'Esports, Servei de Normalització Lingüística, Vicerectorat d'Estudiants, Universitat d'Estiu de Gandia, Departaments, Instituts, ADEIT...

Un canvi de política en aquesta direcció implica definir objectius, àrees i estratègies, mesurar la dimensió i la tipologia de l'oferta, avaluar la despesa, l'impacte i la qualitat de cursos i programes, com ara la Nau dels Estudiants, la Nau Gran, els cursos d'estiu, els de postgrau, els de lliure opció, la Universitat als pobles o els programes de formació permanent i formació lingüística, etc. L'ampla oferta gestionada, a tall d'exemple, pel Servei d'Extensió Universitària (cursos de formació extracurricular, cursos, tallers i seminaris, la Universitat als pobles, la Nau Gran) ha d'integrar-se en un ambiciós programa docent, intel·lectualment rigorós i atractiu, que tinga com a objectiu no només la comunitat universitària, sinó el conjunt de la societat valenciana. No hem d'oblidar sectors de la població que demanen una formació permanent, formes d'accés a la cultura i al coneixement, en un sentit menys professional, la qual cosa reclama desenvolupar estratègies docents no presencials, l'aprofitament intel·ligent de la xarxa, el video i tots els recursos de la tecnologia multimèdia. En particular, la Nau Gran ha de rebre un fort impuls en aquest sentit, elaborant nous itineraris i programes atractius. Aquesta vocació de la Universitat de València de contribuir a la formació permanent dels ciutadans hauria de reflectir-se en els futurs Estatuts.

- c) Durant els darrers anys s'han emprés iniciatives docents finançades per entitats externes com ara la Càtedra de Divulgació Científica, la Càtedra de Cultura Empresarial, la Càtedra de Pensament Contemporani, o altres lligades a les activitats del Patronat Sud-Nord, la Càtedra Unesco i la

Càtedra de la Mediterrània. Totes elles aporten iniciatives positives i propostes formatives que acosten la Universitat a la societat i atrauen l'interès d'una gran quantitat de ciutadans, estudiants i professors. Cal continuar amb aquestes iniciatives i aprofitar l'experiència per promoure'n d'altres que incidescen encara més en l'ideal de la solidaritat i la cultura cooperativa.

Cal analitzar l'oferta acadèmica global de la Universitat de València per tal d'intentar aprofitar al màxim la capacitat docent i la polivalència dels departaments, especialment per incorporar –en el context de la política coordinada des de les instàncies autonòmiques– altres titulacions, aprofitant els recursos existents o obrint el pas a possibles titulacions mixtes. En aquest sentit s'ha de continuar treballant per incorporar els estudis de musicologia i perquè els estudis musicals s'incorporen a la Universitat.

Després de dècada i mitja d'experiència, s'ha de revisar la normativa dels cursos de postgrau i d'especialització, privilegiant criteris de coherència acadèmica i de qualitat enfront dels merament quantitius. Convé obrir un diàleg per establir les millors condicions de col·laboració amb l'ADEIT i la Fundació Universitat-Empresa.

Atesa la importància formativa que en els nous plans d'estudi té el component pràctic (pràctiques externes a les aules universitàries), és necessari atendre aquest component formatiu com un tot i regular, segons l'especificitat de cada pla d'estudis, les condicions dels estudiants en pràctiques, la relació amb la Universitat de les entitats receptores d'aquests estudiants, la gestió del practicum en el POD i en l'OCA, etc.

Tot seguint les indicacions de la Unió Europea i la demanda social, cal fomentar l'ensenyament i l'ús de les llengües modernes, com una eina imprescindible per potenciar la dimensió internacional de la nostra Universitat. Això implica la incorporació d'un programa de cursos d'idiomes per a la comunitat universitària i d'assessorament lingüístic per a les publicacions en llengües estrangeres.

Com a conseqüència de la voluntat de garantir l'ús de la llengua pròpia, caldrà promoure un programa per incentivar la docència en valencià, tot garantint-ne l'acompliment per part dels sectors implicats. Es farà èmfasi en una política de promoció de l'ús acadèmic del valencià, basat en l'estímul al professorat i complementat amb la publicació d'obres de con-

sulta, manuals, diccionaris i material didàctic, a més de l'oferta de cursos d'actualització, llengua, de coneixement de noves tecnologies i un servei d'assessorament lingüístic.

S'ha de vetllar perquè la funció docent es desenvolupi en condicions òptimes. Això implica, d'una banda, uns espais adequats: aules, laboratoris, biblioteques, sales d'estudi, aules informàtiques, etc., amb les millors condicions d'il·luminació, insonorització, climatització, conservació de les infraestructures docents, distància entre els espais docents... D'una altra banda, això comporta també mantenir, en la mesura de les possibilitats, una ratio d'estudiants per aula que garanteixi una docència i una recerca de qualitat.

7

LA INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA, EL DESENVOLUPAMENT I LA INNOVACIÓ

La investigació científica ha assolit durant les darreres dècades del segle XX cotes significatives de desenvolupament a Espanya, mitjançant la creació d'un Sistema de Ciencia y Tecnología (SCT) en el qual les universitats han jugat un paper principal, tant en la investigació en ciències de la natura, en les humanitats i les ciències socials.

Segons les dades de l'informe Universitat 2000, als inicis de la dècada dels anys 1990, el 57% de les publicacions científiques procedien d'universitats i la xifra arribava al 71%, si s'hi afegia la producció científica del CSIC. En canvi, el percentatge de la despesa en projectes d'investigació arribava només al 32% per a les universitats i, en el còmput global d'equivalents de dedicació del personal investigador, les universitats representaven un 42,3%. En comparació amb altres països del nostre entorn, aquestes xifres indiquen un rendiment investigador de les universitats espanyoles molt superior a la proporció relativa de recursos que reben. A la qual cosa cal afegir que la disponibilitat de recursos per a la investigació es troba molt lluny encara de la mitjana europea i el Sistema de Ciencia y Tecnología (SCT) és encara feble i heterogeni, perquè si la investigació en ciències socials i humanitats ha aug-

mentat en les universitats i la investigació científica experimental s'ha consolidat en certes àrees, l'aportació tecnològica en el seu conjunt es troba molt lluny del context europeu, i les aportacions del CSIC i de les fundacions privades en aquest domini és ben escassa. Si és cert que el pressupost públic per a investigació es va multiplicar per 9 entre 1983 i 1997, i que el nombre d'investigadors ho féu per 2,5, en canvi el percentatge de fons aplicats a finançar investigacions universitàries representava, en 1997, només el 0,86%, quan la mitjana de l'OCDE era del 2,2%.

En conseqüència, el principal repte de futur és augmentar els recursos financers destinats a la investigació bàsica i aplicada, tant públics com privats. Cal augmentar també els recursos humans, fent de la investigació una veritable opció professional realista i vertebrant els instituts d'investigació i els centres públics específics o multidisciplinars, els centres de recerca i de transferència tecnològica, les xarxes científiques i els grups investigadors d'excel·lència.

Per tal d'assolir aquests objectius:

1. S'ha de reafirmar la demanda de la Universitat de València d'un increment de fons públics per al finançament d'inversions i projectes d'investigació. La comissió d'investigació ha de desenvolupar amb transparència i màxima participació la funció consultiva que té assignada als Estatuts, com a òrgan de participació i representació de departaments i instituts d'investigació.
2. Tot i la importància de la investigació directament relacionada amb el desenvolupament i la innovació tecnològica, que cada vegada monopolitza més els plans de la Generalitat, del Govern central i també els europeus, cal establir línies de finançament que atenguen la investigació bàsica i les investigacions en ciències socials i en humanitats. De manera que, tant els grups precompetitius com consolidats disposen de recursos, al marge de la directa rendibilitat econòmica de la seua investigació.

S'ha d'impulsar una política pròpia d'investigació en ciències humanes i socials, amb criteris de qualitat i de promoció del coneixement com a estratègia genèrica de promoció del coneixement i la cultura, i no per a atendre la seua directa aplicació o la seua oportunitat circumstancial.

3. S'ha de tenir una cura especial en la informació, l'assessorament tècnic i l'atenció a l'ajuda financera necessària per millorar la posició dels grups

d'investigació consolidats en la seua concurrència a fonts de finançament externs. És imprescindible potenciar el paper de l'OTRI per afavorir la participació competitiva en programes marc de la Unió Europea i altres d'específics.

4. S'ha d'incrementar el programa d'ajudes directes de la Universitat de València als grups d'investigació precompetitius, perquè arriben a un nivell suficient que els garantezca l'èxit en convocatòries externes.
5. Cal millorar els serveis tècnics de suport a la investigació, els quals no representen una despesa o càrrega addicional als grups específics i afavoreixen els grups amb un menor finançament extern o sense cap, fan un servei ample a la comunitat d'investigadors i rendibilitzen les inversions en infraestructures d'investigació, tan necessàries per promoure una investigació de qualitat.
6. La Universitat de València s'ha de comprometre a consolidar la situació laboral dels actuals investigadors i a mantenir una política pròpia de beques o contractes. La reforma del Estatuts haurà d'articular una alternativa per a la figura de becari pre i postdoctoral, desapareguda com a efecte de l'aplicació de la LOU. La situació dels becaris d'investigació ha estat i continua estant laboralment injusta i és inadequada en el marc d'una política seriosa d'investigació, que aspire a la formació professional d'investigadors. La Universitat de València procurarà que la condició de becari siga substituïda per la de personal investigador en formació i encetarà la transformació de les actuals beques d'investigació del programa Cinc Segles en contractes d'investigació amb una durada de cinc anys, dins una estratègia general per convertir les beques pròpies en contractes. Els efectes negatius de la LOU sobre aquest col·lectiu de becaris d'investigació s'han de corregir provisionalment, mantenint aquest col·lectiu dins la categoria del personal docent no funcionari. Les noves condicions creades arran de l'entrada en vigor de la LOU obliguen a replantejar els criteris per a la carrera investigadora, en particular per evitar el greu problema que pateixen els investigadors postdoctorals i per a trencar la tendència a establir-se definitivament en centres estrangers per manca de possibilitats d'estabilitat laboral.

Els estudiants de doctorat requereixen una altra solució específica mentre realitzen el projecte de recerca, sense beca ni contracte, alhora que, en determinades àrees científiques, continuen fent investigació de laborato-

ri o emprant espais i infraestructures d'investigació per a la tesi o col·laborant amb grups d'investigació, sense lligam formal. Cal avaluar la dimensió d'aquest col·lectiu, reconèixer la seua responsabilitat en el treball d'investigació i estudiar una solució que els reconega la condició d'investigadors i que done cobertura a una assegurança mèdica, de responsabilitat civil i d'accidents.

7. En relació amb el que s'ha dit en el paràgraf anterior, s'ha de garantir que les beques associades a projectes d'investigació acompleixen els seus objectius de formació dels becaris.
8. Cal reforçar la participació institucional en les inversions en infraestructures d'investigació i analitzar el rendiment que en trauen els grups d'investigació. És necessari introduir la màxima transparència en els criteris de repartiment i aprofitament dels recursos d'investigació, tant materials com humans, particularment en aquells que es puguen fer servir per a diversos grups d'investigació i que poden potenciar sinèrgies amb un menor esforç. És fonamental fer un seguiment de la utilització i l'aprofitament dels recursos, i fer servir els resultats d'aquest seguiment per a valorar les posteriors sol·licituds d'inversions.
9. Cal mantenir i potenciar la política de col·laboració amb el CSIC, especialment pel que fa als instituts mixtos i a la col·laboració entre grups d'investigació, tot potenciant la interacció i l'intercanvi amb instituts i grups d'aquesta institució. En aquesta direcció juguen un paper fonamental els instituts d'investigació que treballen en la nostra Universitat. Cal executar les inversions previstes per millorar les instal·lacions dels instituts de Paterna, la nova seu de l'Institut d'Història de la Ciència i Documentació i atendre els altres instituts propis i mixtos ubicats a Blasco Ibáñez i al Campus de Tarongers.
10. Cal promoure la participació dels grups d'investigació en convocatòries públiques i fons europeus, ajudes a programes precompetitius, ajudes a infraestructura, xarxes, material de suport als grups d'investigació, etc... El Servei d'Investigació i l'OTRI han de tenir un paper important en la informació de convocatòries i en el suport i assessorament tècnic i estratègic, com també en la signatura de contractes i convenis d'investigació amb entitats públiques o privades. S'ha d'afavorir el suport a la gestió administrativa dels projectes i tendir a una solució més estable que la contractació temporal a càrrec del projecte.

11. La reutilització del material obsolet és una qüestió pendent de resoldre d'una manera eficient. A més del programa de renovació de material obsolet i de recollida i distribució a altres països en projectes de solidaritat, hem d'estudiar la creació d'una borsa de "compra-venda interna" de la Universitat de València per donar eixida a material científic no obsolet, però fora d'ús en uns llocs i encara aprofitable en uns altres. La reutilització permetria abaratir despeses i aprofitar millor les infraestructures i el material.
12. Cal definir criteris d'adequació de la càrrega docent a situacions de forta dedicació a la investigació i incentivar la mobilitat d'investigadors des de i cap a la Universitat de València. En aquest sentit, es mantindrà l'actual programa de contractes d'investigació (beques) Cinc Segles, les ajudes a la mobilitat, a professors invitats, a la renovació de material i a les reparacions de material científic.
13. Com s'expressa més detalladament en un apartat posterior, s'ha de consolidar una política de promoció de la divulgació científica i de la investigació, amb la convocatòria de premis, l'edició de la revista *Mètode* i altres activitats que han estat coordinades pel Servei de Publicacions i el de Normalització Lingüística.

8

EL PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS, I EL PERSONAL DOCENT I INVESTIGADOR

La configuració d'un model de plantilla de PDI i PAS ha estat un dels cavalls de batalla de les universitats espanyoles des de l'aplicació de la Llei de Reforma Universitària a mitjans dels anys 1980. Els esforços realitzats durant els darrers temps per la Universitat de València, per a consensuar un document de plantilles i carrera docent va tenir com a rerefons la inseguretat d'una reforma mai acabada i sempre polèmica del Capítol V de la L.R.U. El document de plantilles que finalment es va aprovar representa un instrument de gran utilitat perquè permet establir criteris per a una estimació aproximada de les necessitats docents de cada àrea de coneixement, amb la perspectiva dels

plans d'estudis ja reformats i implantats en la seua totalitat, en funció de l'estructura de plantilla de cada àrea i de la dedicació del professorat. Permetia també planificar les jubilacions en un pla quadriennal, ajustar les plantilles, atendre les baixes i les vacants, i va fer possible impulsar un programa de sabàtics absolutament necessari per al reciclatge i per a la projecció exterior de la Universitat de València.

La planificació de l'evolució demogràfica dels estudiants per titulacions i la capacitat d'establir limitacions d'accés als centres o cicles permet també establir criteris en l'Oferta de Curs Acadèmic (OCA), dirigits a rebaixar el nombre d'estudiants en els grups de teoria i adequar els grups de pràctiques a les xifres més oportunes d'acord amb els criteris d'experimentalitat.

No obstant això, l'entrada en vigor de la LOU obligarà a replantejar alguns aspectes importants del document i a definir els criteris de plantilla i carrera docent pel que fa al professorat contractat. Cal esperar que el govern desenvolupe legislativament el Títol IX de la nova LOU per a poder adoptar una política pròpia de contractació, tant del professorat funcionari com de les figures del professorat contractat que ha introduït la nova llei, sempre amb l'objectiu de l'excel·lència acadèmica i sense oblidar l'objectiu de promoció de la docència en la llengua pròpia. En aquesta direcció, la Universitat de València estudiarà la nova figura del "professor contractat doctor", una categoria professional amb plens drets laborals i capacitat docent i investigadora, que haurà de jugar un paper important en l'adaptació del document de plantilles a la nova situació, en la mesura que permet el desenvolupament de la carrera acadèmica en una direcció que no passa per l'habilitació estatal i la funcionarització.

En un futur immediat cal dur a terme una planificació estratègica institucional que avalue les característiques i els problemes que actualment té la plantilla de PDI, que plantege les bases d'una carrera acadèmica compatible amb la LOU, establezca el sistema d'incentius i motivació del PDI, com també el mecanisme de selecció del professorat. Un pla estratègic que haurà de definir la dedicació del PDI a tasques docents, investigadores i de 3r cicle, i haurà d'establir les línies directrius d'una carrera acadèmica que contemple, tant la formació investigadora, com el coneixement dels continguts de la matèria, la preparació pedagògica i el coneixement de les noves tecnologies de la comunicació i la informació aplicables a l'ensenyament. La renovació pedagògica del professorat ha de ser assumida amb decisió pel Vicerectorat de Professorat.

La revisió del document de plantilla per a adaptar-lo a la nova llei haurà d'incorporar la promoció del PDI funcionari i l'estabilitat del professorat contractat, especialment des de les figures actuals de becari i ajudant.

S'habilitaran procediments per a incentivar la formació continuada i l'actualització de coneixements mitjançant fòrums d'intercanvi docent i investigador, cursos de formació relacionats amb els nous plans d'estudi i la incorporació de noves tecnologies de la informació i comunicació.

Es potenciarà –dins les disponibilitats pressupostàries– la política d'anys sabàtics i llicències d'estudi, per fomentar la comunicació internacional, l'actualització de coneixements i la formació continuada.

Es revisarà, des de la perspectiva de la situació actual, l'acord de la Junta de Govern sobre la reducció de càrrega lectiva als càrrecs acadèmics i les homologacions del complement econòmic que comporten.

La Universitat de València posarà en marxa, d'acord amb la normativa establerta per la Generalitat Valenciana, l'aplicació del programa de retribucions addicionals del professorat universitari que proposa la LOU, per mèrits docents, investigadors i de gestió.

Pel que fa al PAS, cal potenciar el seu paper no sols en el desenvolupament de tasques administratives i de serveis universitaris, sinó també en el suport tècnic a la docència i la investigació, aprofundint en la formació i professionalització de la gestió, obrint les portes a una carrera administrativa dins de la institució, estimulant la mobilitat i establint programes de formació i gestió específics. Això implica una política dedicada a afavorir la carrera administrativa i la formació permanent del PAS, com a estratègia fonamental per a la introducció de les noves tecnologies de la gestió administrativa.

Segons les dades procedents del rectorat, en el cas de la Universitat de València, la relació PDI/PAS es troba en una bona situació: al voltant de l'1,8, mentre que la ratio recomanada és de 2,2. Aquesta proporció s'haurà de modular mitjançant l'augment de la qualificació i l'execució efectiva d'una carrera professional que millore la preparació tècnica i la formació del PAS.

És de gran importància la gestió encetada des del Servei de Prevenció de Riscos Laborals per a garantir les millors condicions de treball del PAS i PDI, tenint en compte aspectes fonamentals per a la salut com són ara la ventilació, la il·luminació, l'ergonomia, la climatització, els efectes de les màquines

o el soroll... Cal facilitar al màxim i donar suport a les funcions d'aquest Servei en benefici de la qualitat laboral de la nostra Universitat.

9

ELS ESTUDIANTS

El col·lectiu d'estudiants representa el sector més nombrós i el que dona sentit a l'existència de les universitats com a institucions docents, des de la lògica social de la transmissió del coneixement i la preparació per a l'exercici professional. És per això que el pas per la Universitat marca una etapa fonamental de la seua vida, no sols en la dimensió acadèmica, sinó també cívica, humana i cultural. La Universitat ha d'oferir espais de relació i d'interacció acadèmica, espais de cultura, esport, oci, relacions socials i, al capdavant, un entorn enriquidor que transforme els estudiants que hi arriben en ciutadans formats, crítics i compromesos amb la societat que els envolta.

Atesa la importància d'aquest col·lectiu en la comunitat universitària, els estudiants han de ser convidats a participar activament i amb un sistema de representació directe en l'equip de govern i, en particular, podran coordinar tots aquells aspectes de la política universitària que els afecten. En aquest mateix sentit, l'equip de govern donarà suport a totes les iniciatives que promouen entre els estudiants l'associacionisme, el voluntariat, les organitzacions no governamentals, com també totes les iniciatives de caràcter artístic i cultural emanades dels mateixos grups d'estudiants.

Per tal de difondre entre els estudiants la gran quantitat d'informació que els afecta cal potenciar els actuals serveis d'informació i connectar-los amb els centres.

Així, el Servei d'Informació a l'Estudiantat-DISE ha de formar part fonamental del sistema de difusió de la informació, dins i fora de la comunitat universitària, i les seues activitats han d'assolir una àmplia difusió en el marc d'un conjunt de projectes de modernització del nostre sistema universitari d'informació i comunicació. És per això que cal potenciar la imatge del DISE com a servei d'informació especialitzat i punt d'accés a la informació uni-

versitària, nexa d'unió i accés dels ciutadans a la informació que la institució genera.

Per tal d'evitar la fragmentació informativa, cal establir un model eficaç i integral. Programes com ara Conèixer la Universitat transmeten una imatge global de la institució que cal conservar i incentivar.

D'altra banda, la Universitat ha de fer de la formació permanent una estratègia d'acció social que tinga com a destinatari tot ciutadà, de qualsevol edat, que vulga formar-se. Cal potenciar el paper difusor d'una cultura científica i crítica que siga atractiva per als ciutadans.

Com també, la formació permanent de la societat valenciana des de la infància a l'edat adulta mitjançant una ampla oferta d'activitats i cursos. Programes com ara la Nau dels Xiquets o la Nau Gran són un primer pas que cal consolidar, potenciar i ampliar a altres grups de població específics, potencials usuaris d'ofertes culturals i formatives de diversa índole, però que no tenen interès a obtenir un títol acadèmic oficial i busquen eixamplar el seu horitzó cultural i un espai de relació social. La Universitat no pot defugir a la seua tasca genèrica d'irradiar coneixement i cultura al conjunt de la societat.

Cal donar un suport especial als estudiants de tercer cicle que no estan inserits encara en el sistema laboral. En aquest sentit, s'ha de mantenir la política de pràctiques d'estudiants en els diversos àmbits del sistema laboral i crear una àrea de promoció per als estudiants que afavoresca totes les vies de transició al món del treball i el contacte interactiu amb sectors professionals. Els programes de pràctiques en empreses han obert un camí inicial de contacte entre el món laboral i els estudiants, i s'han revelat com un bon mètode de formació pràctica per als estudiants i també per a la selecció i incorporació de recursos humans per a les empreses. Convé estendre els programes de pràctiques també als estudiants de tercer cicle, amb un grau major de qualificació professional, una possibilitat que s'hauria de considerar també per a les titulacions i àrees –com ara socials o humanitats– que tenen eixides professionals menys específiques. En aquest cas, els acords i convenis amb altres institucions públiques serà prioritari.

En aquesta mateixa direcció, cal reforçar les iniciatives en matèria d'informació als estudiants sobre la inserció en el món laboral i professional com l'encetada recentment per DISE i ADEIT anomenada Conèixer el trànsit al món professional.

Cal millorar els actuals programes informatitzats de la gestió de matrícula i corregir les mancances detectades en l'organització automàtica de grups i en els subgrups de pràctiques en les assignatures teoricopràctiques.

La normativa de lliure elecció ha de garantir el rigor acadèmic però, alhora, no ha d'impedir per raons de calendari el reconeixement de cursos de qualitat. També cal considerar la incorporació a l'expedient acadèmic dels crèdits externs cursats per l'estudiant com a crèdits de lliure elecció i atendre les iniciatives de les associacions d'estudiants en l'organització de cursos que, d'acord amb la normativa vigent, puguen ser reconeguts com a crèdits de lliure elecció.

Cal promoure la política de mobilitat dels estudiants i incentivar els períodes de formació en altres universitats, com els que fins ara s'han coordinat des del Servei de Relacions Exteriors (Erasmus, Sócrates...). La dimensió que han assolit aquests programes i l'increment que cal preveure i potenciar per al futur obligaran a replantejar la gestió de la mobilitat d'estudiants.

La dispersió dels campus i la multiplicitat d'espais universitaris fa necessària una planificació rigorosa de serveis de reprografia, les cafeteries, els menjadors, que satisfaga les necessitats dels estudiants i de la resta de la comunitat universitària. Tret dels assumptes que siguin responsabilitat directa dels gestors dels campus i facultats, s'aplicarà una política d'anar cobrint mancances, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries.

Les biblioteques, les sales de lectura, els laboratoris docents i les aules informàtiques han d'acomplir satisfactòriament les seues funcions, tant pel que fa a la seua capacitat global, com a l'horari d'accés dels usuaris. Han d'estar dotades adequadament i disposar de l'espai suficient per al treball.

La població d'estudiants discapacitats ha augmentat durant els darrers anys, fet que demana una atenció especial, que no pot basar-se únicament en el voluntarisme de l'assessoria per a estudiants amb discapacitació, sinó que requereix millorar els mitjans i facilitar la seua adaptació plena a la vida universitària.

La política cultural dirigida específicament als estudiants hauria de ser la conseqüència de la coordinació entre l'equip de govern i les instàncies corresponents dels centres, per tal d'afavorir la col·laboració i la planificació conjunta d'un seguit important d'activitats culturals entre el Vicerectorat de

Cultura i els deganats i les direccions de centre, per potenciar l'abast de les ofertes ja existents i promoure'n d'altres.

L'estudiant té dret a rebre la docència en qualsevulla de les dues llengües oficials de la Universitat de València i per això caldrà incentivar els grups de docència en valencià, adquirir el compromís de satisfer la demanda i promoure la creació de materials didàctics necessari, perquè aquesta opció no represente una disminució de la disponibilitat de mitjans docents.

10

L'ORGANITZACIÓ I EL GOVERN DE LA UNIVERSITAT

Hem de superar la confusió que sovint es produeix entre la gestió i la presa de decisions polítiques. Això requereix amb urgència fer compatible el criteri de professionalització i autonomia de gestió amb l'estructura de govern i dels òrgans/serveis executius que en depenen. És necessari establir un model professionalitzat de gestió i una assumpció de responsabilitats dins els marges d'autonomia dels àmbits respectius. Per fer-ho efectiu, s'haurà d'establir un esglaó intermediari entre les decisions polítiques i els òrgans de gestió.

D'altra banda, l'organització i el govern de la Universitat es troben condicionats no sols per l'estructura organitzativa de la institució, sinó també pels diversos nivells d'autonomia acadèmica, de gestió acadèmica o financera, com pel model de govern i el sistema de presa de decisions, marcat per la dualitat entre la participació col·legiada dels òrgans de representació i el sistema de gestió professional. Aquestes coordenades impliquen, segons l'informe Universitat 2000, tres models d'organització i govern de la institució universitària: un model més administratiu, que privilegia la gestió professional en el marc d'una organització administrativa més rígida; un model més corporatiu, que privilegia l'autonomia de gestió i el sistema de participació col·legiada, i un model més professional, amb graus d'autonomia variables.

La Universitat de València ha treballat des de la Gerència durant els darrers anys en la modernització dels procediments de gestió i ha encetat un procés de reforma que en el futur haurà de tendir a la professionalització i a la descentralització de la gestió, fent ús de les possibilitats que donen les noves

tecnologies informàtiques. En el futur, la Universitat de València ha de ser capaç d'establir un model de gestió respectuós amb l'autonomia acadèmica, però amb criteris de gestió professional, transparència, eficiència i responsabilitat. Ha de ser més flexible, per adaptar-se a una casuística molt àmplia i incloure la participació activa de la comunitat universitària en els òrgans de decisió.

Pel que fa al model de govern, la LOU ha modificat substancialment els òrgans de decisió i representació, en la direcció següent:

- Ha incrementant el nombre d'òrgans de govern i representació, amb el conseqüent augment de la burocràcia.
- Ha reduït substancialment la importància del Claustre.
- Ha introduït la presència de membres del Consell Social dins el Consell de Govern. En aquest sentit cal recordar que es prepara una nova llei, fortament polititzada, de Consells Socials, amb una mínima presència de membres de la comunitat universitària.
- Ha reduït la representació dels estudiants en els òrgans de decisió.

La pluralitat d'òrgans de representació que imposa la LOU, lluny d'afavorir la gestió, complica els procediments administratius i provoca una inevitable burocratització que amenaça l'eficiència del govern executiu de la Universitat. Caldrà, doncs, combinar els criteris d'agilitat i eficiència que requereix tota administració moderna, amb els canvis que planteja la llei. Això només es podrà fer mitjançant l'assumpció de responsabilitats per part dels càrrecs polítics i tècnics en allò que siga de la seua competència i a través de la modernització tecnològica.

11

L'ESTRUCTURA UNIVERSITÀRIA: DEPARTAMENTS, INSTITUTS, CENTRES, SERVEIS, CAMPUS

L'administració central de la Universitat de València s'articula al voltant d'una sèrie de Serveis Centrals, adscrits orgànicament a la Gerència i funcionalment als Vicerectorats, als quals cal afegir els serveis "estatutaris" i altres delegacions i oficines de nova creació (Medi Ambient, Relacions exte-

riors, Audiovisuals...). Les seues funcions són ben diferents segons els casos, perquè uns desenvolupen tasques molt específiques –Publicacions, Esports, Informació bibliogràfica, Formació Permanent, Normalització lingüística...–, mentre que altres s'ocupen en tasques molt generals i busquen la projecció social –DISE, Extensió universitària. Les funcions i tasques assignades a aquest conjunt de serveis en el passat han de ser avaluades i revisades a la llum de la situació actual de la Universitat de València i dels reptes que ha d'assolir en el futur. Aquesta adequació al present és encara més urgent, si tenim en compte que l'avaluació dels serveis serà un dels elements fonamentals del sistema d'avaluació de la qualitat de les universitats en un futur pròxim.

A més, durant el període de vigència dels actuals Estatuts s'han fet paleses mancances i disfuncions en l'organigrama que s'hi estableix i en la funcionalitat que se'n deriva. Les enormes diferències en el tamany dels departaments, la necessitat de crear àrees pròpies per a resoldre problemes, l'organització dels centres i la seua vinculació als campus... són exemples que caldrà revisar tot buscant noves solucions en el marc de la propera reforma dels Estatuts. Les diferències entre els departaments, els centres, els serveis i els instituts és tan gran que obliga a un estudi seriós de la situació actual que condueca a una pròxima reorganització. Una cosa semblant es pot dir de l'actual estructura de la Universitat de València en tres campus diferents, allunyats entre si, fet que obliga a dissenyar un model de funcionament que garanteix models d'organització adaptats a aquesta estructura (figura dels degans de campus, unitats de gestió de campus, etc...) i nivells de serveis qualitativament equiparables. En aquest sentit, ha estat molt positiu el funcionament dels serveis d'assistència sanitària, psicològica i sexològica.

El darrer equip de govern ha elaborat informes i diagnòstics que s'han traduït en propostes concretes de reorganització de centres. Cal aprofundir l'anàlisi de la situació perquè la nova estructura en tres campus, el repte de la integració europea, l'aposta per les noves tecnologies docents, de la informació i comunicació, ha de provocar modificacions substancials en el disseny de l'organització universitària que els actuals Estatuts reflecteixen. La inevitable reforma a què ens obligarà l'adaptació a la LOU serà, doncs, l'ocasió per a modificar disfuncions que és necessari resoldre durant el proper any i mig.

En línies generals, és imprescindible millorar la coordinació entre els serveis universitaris, les seues tasques i interaccions, i revisar les funcions per tal d'establir un model que evite duplicacions, manca d'integració de les activi-

tats i que aprofite al màxim les potencialitats de cada servei. Davant el repte que suposa transformar les inèrcies que s'arrosseguen des de fa anys, s'imposa la necessitat de trencar una dinàmica de compartiments estancs, per passar a una estratègia de transversalitat amb polítiques d'activitats coordinades i programes a curt i mitjà termini. Això exigeix un equip de coordinació amb responsabilitat política i la potenciació dels càrrecs intermedis entre les decisions de política universitària i la seua aplicació; uns càrrecs intermedis que hauran d'assumir responsabilitats en l'execució dels programes.

12

TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ (TIC)

Les tecnologies avançades són un element clau en la millora de les principals funcions de la Universitat actual: la creació i transmissió de la informació i el coneixement, sense oblidar la seua importància en l'agilització de l'organització i la gestió. Una política d'actualització de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) és, doncs, fonamental.

La seua implantació com a programa prioritari contribuirà a acostar la Universitat a la societat i a establir un sistema intern eficient de difusió de la informació. Per això ha de tenir dues direccions: una cap a l'exterior i una altra, de transversalitat, orientada al conjunt dels membres de la comunitat universitària.

És molt important establir un sistema de coordinació institucional en les estratègies de difusió de la informació que evite disfuncions, reiteracions o mancances com les que ara es detecten. És, doncs, imprescindible establir una estructura de coordinació dins del rectorat, que integre amb una perspectiva global de política universitària la tasca que actualment fan el Servei d'Informació i Comunicació, el DISE, el Vicerectorat de Cultura, el Jardí Botànic i les altres nombroses instàncies universitàries que generen i difonen informació de manera separada i independent. En aquest sentit, cal reconsiderar la importància mediàtica de la pàgina Web de la Universitat de València i renovar-ne el contingut i el disseny.

Cal avançar en la implantació de la pàgina Web de la Universitat com a mecanisme de difusió de la informació més habitual per a totes les instàncies universitàries (departaments, centres, serveis, instituts...). Això no només contribuirà a projectar la presència i la influència de la Universitat de València cap a l'exterior, sinó també a aportar en l'àmbit intern una informació actualitzada sobre els processos i activitats que incideixen en la vida acadèmica.

La redefinició del paper de la pàgina Web i la seua modernització implicarà l'elaboració d'una normativa sobre el seu ús, que normalitze els continguts dotant-los d'un estil institucional propi i que establezca els mecanismes i les condicions per a mantenir-ne l'actualització i garantir l'assoliment dels objectius plantejats.

Cal desenvolupar un entorn informàtic segur. La nostra Universitat disposa ja de més de 10.000 ordinadors en xarxa i l'ús dels recursos informàtics s'ha generalitzat i encara ho farà més durant els propers anys. Concretament, l'ús del correu electrònic és cada vegada més estès, amb la consegüent rapidesa en la comunicació i un notable estalvi de paper. Tot i això, avui no és encara prou segur perquè pugua ser aplicat en una majoria important dels processos administratius que requereixen un entorn de seguretat i una signatura personalitzada.

Per això cal desenvolupar un entorn de seguretat en els processos administratius amb suport informàtic, que afegesquen a la identificació actual un sistema de certificació digital. La firma digital permet autenticar qualsevol missatge de correu electrònic, actes, cartes, oficis, resolucions, comunicacions internes, certificats, matrícula i horaris. El desenvolupament electrònic dels procediments administratius en un entorn de seguretat ha de ser un dels programes de modernització prioritaris en els propers anys.

Cal acostar la gestió administrativa informatitzada a tots els membres de la comunitat universitària. Un objectiu important en aquest sentit és l'accés del PDI i dels estudiants a les bases de dades acadèmiques mitjançant mecanismes senzills, com ara l'ús d'un navegador de Web. Així, cal potenciar sistemes com l'actual Secretaria virtual, tot ampliant-ne les funcions i integrant-la dins la pàgina Web de la Universitat de València. També és important desenvolupar l'entorn electrònic en la gestió acadèmica per a garantir l'accés informàtic a les actes d'avaluació, l'OCA, el POD, les llistes dels grups d'estudiants, etc...

És necessari igualment donar suport a l'ús de fòrums i tutories electròniques, desenvolupar un entorn multimèdia que proporcione activitats com ara les videoconferències, l'accés a bases de dades de vídeo, els espais virtuals per a grups d'usuaris, etc...

L'expansió informàtica implicarà la renovació i l'ampliació dels recursos informàtics, tant els centralitzats (servidors) com els descentralitzats, i no només l'increment de places en aules informàtiques d'accés lliure per a estudiants, sinó també la dotació d'aules intel·ligents per a la docència, connectades a la xarxa. En l'entorn de la investigació s'han d'aplicar, a més de la consulta i el seguiment dels projectes d'investigació, eines d'actualització i consulta de la producció científica, promoure la utilització de recursos de càlcul intensiu i l'adquisició de software d'aplicació científica a la simulació, la modelització, etc...

Les biblioteques de campus i, en general, el Servei d'Informació Bibliogràfica (SIB) s'han de veure impulsats per una política decidida de modernització tecnològica que es detalla en un apartat específic posterior.

L'actual Taller d'Audiovisuals hauria de realitzar també una tasca de divulgació cultural i científica.

13

LES RELACIONS INSTITUCIONALS

La Universitat de València ha de fer tot l'esforç necessari per a mantenir una relació estreta, fluida i de mútua col·laboració amb les institucions públiques i privades valencianes i amb una extensa varietat d'institucions acadèmiques i de recerca d'arreu del món. D'això depèn, en bona mesura, la seua capacitat d'influència com a agent dinamitzador de la societat valenciana i també el seu prestigi acadèmic i la seua projecció internacional. Des d'aquesta perspectiva, el context europeu on s'insereix, però també l'entorn cultural dels països de la mediterrània i els forts lligams amb el continent americà haurien de ser els tres pols de referència de la política institucional de relacions exteriors. Això sense oblidar l'interès que pot tenir establir nous vincles amb institucions acadèmiques d'altres llocs. En aquesta mateixa direcció, és

necessari intensificar el treball de la Universitat de València en aquelles instàncies on compta amb alguna participació, com és el cas del Consell Escolar Valencià. Aquesta seria una bona manera d'incrementar la col·laboració amb els nivells d'ensenyament no universitari.

Aquesta vocació d'influència exterior ha de tenir tota una sèrie de vehicles d'actuació que exigeixen la participació en projectes de recerca internacionals, la presència d'investigadors valencians en institucions estrangeres, el desenvolupament de programes docents conjunts amb altres institucions, la signatura de contractes i convenis amb institucions públiques i privades, fundacions, entitats financeres, col·legis professionals, empreses...

Dins el context geogràfic de les terres de llengua catalana, els lligams històrics, culturals, acadèmics i lingüístics fan convenient fomentar la participació de la Universitat de València en les activitats de l'Institut Joan Lluís Vives, que vehicula projectes de col·laboració acadèmica entre les universitats de llengua catalana.

Cal analitzar la situació actual i informar a la comunitat universitària sobre els convenis existents, les activitats que se'n deriven, els recursos que reporten i el finançament que reben, per tal d'incentivar la seua traducció en activitats acadèmiques. En aquest sentit, cal regular els criteris per a la signatura de convenis institucionals, revisar les condicions que s'han de complir i garantir la viabilitat de les activitats que es vol realitzar.

El compromís amb el desenvolupament cultural i material dels pobles, la defensa del medi i de la pau, que s'expressa en l'article 4 dels Estatuts, va donar lloc a la creació fa una dècada del Patronat Sud-Nord, en el marc de la Fundació de la Universitat. Cal impulsar les activitats d'aquest Patronat i buscar una major incidència dels seus programes en el conjunt d'una Universitat que ha de fer de la solidaritat un valor universal de totes les seues activitats. Un objectiu immediat ha de ser incorporar els estudiants al Patronat, sobretot els que ja s'han organitzat al voltant del voluntariat o les tasques de solidaritat, i assolir també una major projecció cap a la societat.

En el procés actual de constitució d'un marc universitari europeu, la Universitat de València ha de jugar un paper actiu en la mobilitat d'estudiants, investigadors, professors i personal d'administració. Cal revisar l'organització actual de la Delegació de Relacions Exteriors i del Servei de Relacions exteriors i la seua vinculació a l'equip de govern, dotant-los dels mitjans necessaris, i establint un model de gestió que coordine les funcions

d'una oficina central amb l'organització que tenen els centres i els campus, especialment en relació amb els programes de mobilitat d'estudiants com ara Erasmus, Sócrates, Cervantes i altres, que han assolit unes dimensions espectaculars els darrers anys.

14

POLÍTICA CULTURAL

Junt amb la investigació i la transmissió del coneixement, la generació d'activitats culturals constitueix una de les funcions bàsiques de la institució universitària. Alhora, la comunitat universitària és un especialment receptiva i sensible a la gènesi d'activitats culturals i a la participació en tota mena d'actes que tinguen la cultura com a centre. Si considerem, a més, la vàlua del seu patrimoni històric i artístic i la importància de les seues infraestructures culturals, és fàcil entendre que la Universitat de València no pot desaprofitar el seu potencial cultural i ha de fer valer el seu protagonisme, el seu paper com a agent cultural dins la societat, i aplicar-lo a la producció, la difusió i la recepció de productes culturals. No debades, la Universitat de València ha tingut tradicionalment una preocupació constant pels problemes i els interessos de la cultura valenciana i, en conseqüència, és indiscutible l'impacte de la seua activitat sobre la societat.

Durant els darrers anys, l'oferta cultural i les infraestructures han crescut de manera considerable a través dels nombrosos actes de commemoració del Vè Centenari de la fundació de la Universitat. La inversió en infraestructures culturals permanents que trascendiren els esdeveniments de la celebració ha situat la Universitat de València com una de les institucions culturals més potents de la ciutat i del conjunt del País. Ha permès també consolidar les activitats de les aules de música, teatre i cinema, ha creat el projecte de l'orquestra simfònica i el cor amb magnífics resultats, ha omplit d'iniciatives culturals els col·legis majors propis, el Jardí Botànic, la Sala Palmireño i ha impulsat el Servei de Publicacions. Però, passat aquest esdeveniment i generats esforços institucionals i inversions externes importants, és el moment d'establir un programa de política cultural amb objectius estratègics que conduequen a promoure la difusió, tant cap a l'exterior com també internament,

dels valors de la cultura i la ciència, la promoció de pràctiques culturals, la difusió d'activitats i la intervenció sobre la societat valenciana, a través de l'univers simbòlic i el llenguatge de la cultura i l'art. Enllestir un programa d'aquestes característiques implica no sols una àmplia oferta cultural sinó també una clara concreció dels objectius es que vol assolir, l'aplicació de mecanismes d'avaluació i control de l'impacte sobre la comunitat universitària i la població, i la reconsideració de propostes en funció dels objectius i dels projectes. És per això que l'oferta, plural i variada, que generen els nombrosos agents culturals, procedents de diverses instàncies, haurà de coordinar-se i integrar-se en un programa general de política cultural, amb objectius i criteris ben definits. No hi ha dubte que la definició d'una política cultural de la Universitat de València repercutirà molt favorablement en el prestigi i la valoració simbòlica de la nostra institució entre de la comunitat universitària i la societat.

Per a això, cal comptar en primer lloc amb recursos propis, però també és evident que, sense la col·laboració d'altres institucions, les possibilitats d'aplicació del programa disminuiran de manera considerable. Caldrà, doncs, l'esforç necessari per fer efectiva aquesta col·laboració que, si ha estat possible durant el període de celebració del Cinc Segles, s'hauria de mantenir a partir d'acords amb les institucions oportunes.

La política cultural de la Universitat de València haurà de tenir múltiples escenaris. Sens dubte, l'edifici emblemàtic de La Nau, la seu històrica de la Universitat, haurà de ser el focus de propostes culturals destinades a la societat. Però també, els campus i els centres, on transcorre l'activitat diària de la comunitat universitària, han de ser contemplats com a escenaris de les nostres propostes. En aquest sentit, el nostre programa exigeix la coordinació i la potenciació de les iniciatives d'estudiants, centres, campus, col·legis majors, per tal de configurar una oferta pròpia atractiva i plural. Davant de la societat, el nostre programa proposa potenciar la difusió dels valors universals de la cultura i, en conseqüència, dels valors específics de la cultura valenciana. I això amb una atenció específica a l'ús didàctic de les diverses produccions culturals, de manera que puguem aplicar-se a la difusió social de l'art i de la ciència i sense oblidar les possibilitats que l'aplicació de moltes activitats de difusió cultural, artística i científica ofereix a altres nivells de l'ensenyament i a la divulgació del coneixement. En aquest sentit, cal activar totes les estratègies i els esforços necessaris per potenciar els serveis audiovisuals i multimèdia, tant en l'edició per a divulgar el coneixement i la cultura que es

produeix a la Universitat com en la difusió per xarxa (vídeo sota demanda, serveis on line, web tv, retransmissió per streaming...).

La pluralitat d'esdeveniments programats i la diversitat de protagonistes hauria d'obrir les portes a la més àmplia varietat de manifestacions i hauria de fer de la política cultural de la Universitat de València un referent de qualitat i de pensament crític, amb conseqüències en la formació i en els referents col·lectius valencians.

L'edifici del carrer de la Nau, per aconseguir definitivament la seua missió de centre cultural i de trobada ciutadana, ha de completar les instal·lacions previstes. A més de les estrictament dedicades a activitats culturals (biblioteca, sales d'exposicions, sales de conferències, museu, capella, etc), cal pensar en espais lúdics i d'esplai (cafeteria, tenda institucional), que atenguen les necessitats del públic, alhora que facen l'oferta més atractiva.

15

POLÍTICA LINGÜÍSTICA

La Universitat de València ha de reafirmar el seu compromís amb la dignificació i l'ús acadèmic de la llengua pròpia dels valencians. L'evolució de la política lingüística de la Universitat de València al llarg dels darrers quinze anys ha de ser objecte d'anàlisi, reflexió i redefinició per tal de superar el concepte de "normalització" que es va fer servir en aquesta etapa i assumir un Pla de Política Lingüística específic que tinga com a objectiu incidir en el conjunt de l'estructura universitària (òrgans, centres, serveis, departaments...) i de la comunitat universitària (PDI, PAS, estudiants) per tal d'aconseguir "l'ús normalitzat de la llengua pròpia". Com tot pla d'actuació haurà de contemplar una programació anual, uns objectius específics, un seguiment i una avaluació, i haurà de tenir en compte, com a punt de partida, els resultats d'una anàlisi completa de la situació sociolingüística de la Universitat de València.

El Pla de Política Lingüística ha d'estar vinculat a les competències i responsabilitats de l'equip de govern i ha d'articular-se a través d'un servei uni-

versitari, bé l'actual Servei de Normalització Lingüística o el que s'escaiga després de la propera revisió estatutària. En aquest sentit, cal aprofitar el procés d'adaptació dels Estatuts a la nova legislació per obrir un debat al si de la comunitat universitària sobre l'oportunitat de reestructurar aquest Servei, redefinir els seus objectius i adaptar-lo als nous reptes plantejats per la situació actual, que haurà d'incloure també una atenció genèrica a les llengües modernes i a la terminologia. Aquest ha estat el camí recorregut per algunes universitats, entre altres la majoria de les integrades en la Xarxa Joan Lluís Vives.

L'equip de govern buscarà el consens entre els experts i els membres de la comunitat universitària per tal que la reforma que es planteja revise els objectius i les tasques que en aquest moment desenvolupa el SNL. I això amb l'objectiu darrer de dur a terme actuacions més eficaces no sols en la promoció del valencià i en posar a l'abast de la comunitat universitària les eines oportunes, sinó també en l'assessorament lingüístic en llengües estrangeres, per afavorir la internacionalització de la productivitat científica i literària de la Universitat de València.

16

POLÍTICA MEDIAMBIENTAL

Cal incrementar els mitjans de què disposa l'actual Delegació de Medi Ambient i posar en marxa una política mediambiental d'ampli abast, tendent a millorar la qualitat de vida, el respecte al medi ambient, i el reciclatge de residus i material obsolet, com és el cas del material informàtic. Als programes actuals de minimització de residus (recollida selectiva, comunicació, informació i promoció, i de voluntariat ambiental) cal afegir-ne uns altres d'avaluació ambiental, educació ambiental i millora de les condicions dels espais acadèmics. Això passa necessàriament per una col·laboració entre la Delegació de Medi Ambient i la Unitat Tècnica, que permeta, per exemple, introduir criteris ecològics en la construcció d'edificis i altres infraestructures.

S'ha d'establir un programa de millora de la qualitat mediambiental dels campus universitaris, tot fent compatible l'estètica i les necessitats pràctiques amb una concepció paisatgística que tinga en compte el respecte al medi, especialment als campus de Tarongers i Burjassot-Paterna.

Cal desenvolupar accions específiques destinades a l'estalvi d'energia, la disminució de l'ús de paper i l'ús de paper reciclat, la millora de les condicions d'habitabilitat dels Campus, i cal treballar conjuntament amb el Servei de prevenció de riscos laborals perquè la comunitat universitària millore en qualitat de vida i criteris de sostenibilitat.

17

LA POLÍTICA D'IGUALTAT DE GÈNERES

La Universitat de València ha de fer una política activa de promoció i defensa de la igualtat de drets i d'oportunitats entre totes les persones que componen la comunitat universitària, sense discriminació per raons d'origen, raça, sexe, religió o altres que vagen en contra de la universalitat dels drets de ciutadania. Ateses les circumstàncies i les dinàmiques socials i acadèmiques que tradicionalment han fet que aquest principi jurídic i moral universal no s'haja aplicat en tota l'extensió, l'equip de govern de la Universitat de València desenvoluparà una política compromesa amb la participació de les dones en la vida universitària, per tal d'assolir l'objectiu de no discriminació i de paritat en la presència d'homes i dones dins els òrgans de decisió i representació. La immediata reforma dels Estatuts hauria de recollir aquest ideal d'igualtat de drets entre homes i dones que es reflecteix en la voluntat de tendra a la paritat, conseqüència lògica de la no discriminació de les dones. L'equip rectoral haurà de reflectir, en la mesura del possible, aquest compromís i promoure les àrees i els estudis de gènere que l'afavoresquen, tot donant-los suport institucional.

El seguiment i el diagnòstic del procés es farà a través d'un òrgan encarregat d'avaluar la situació, les estratègies que convé establir, la seua efectivitat i

proposar-ne d'altres encaminades a assolir una major participació i presència de les dones en els llocs de responsabilitat. S'estudiarà la creació d'un Observatori per a la igualtat, el qual podria incloure també entre els seus objectius la sensibilització de la comunitat universitària.

18

LES BIBLIOTEQUES I LA INFORMACIÓ BIBLIOGRÀFICA

L'accés a la informació científica és l'eina bàsica i fonamental per a una investigació i una docència de qualitat. És per això que el Servei d'Informació Bibliogràfica (SIB) com a sistema d'accés a la informació ha de gaudir d'una constant actualització i modernització que ha d'afectar tant les condicions materials de les biblioteques, les hemeroteques i els arxius, com l'accés informàtic en línia. Les Biblioteques són un magnífic indicador de la qualitat d'una Universitat. Per això són un dels elements principals de l'avaluació de la qualitat en el barems utilitzats pel Ministeri. La Universitat de València té un patrimoni bibliogràfic de més de 500 anys, amb un fons antic que ha anat completant-se al llarg del temps i avui representa més de 1.000.000 de monografies i una excel·lent col·lecció de revistes científiques.

El SIB ha reorganitzat la seua estructura al voltant de grans biblioteques d'àrea : Socials, Ciències Bàsiques, Humanitats i Ciències de la Salut, a més de la Biblioteca Històrica. El pas següent és modernitzar el sistema per tal d'arribar a l'anomenada Biblioteca mixta (digital-convencional). Actualment, la major part de la informació es genera en format digital (bases de dades bibliogràfiques, revistes electròniques, tesis doctorals, llibres en format pdf o jpg, etc.) i això ens obliga a avançar durant els propers anys cap a una concepció mixta entre la biblioteca tradicional i la biblioteca digital. Per a dur a terme aquesta aposta de futur proposem les següents línies d'actuació:

- a) Pel que fa a la política bibliotecària general:
 - Continuar a tots els Campus el procés de conversió retrospectiva, per tal que tot el fons bibliogràfic estiga integrat en el catàleg informatitzat.

- Mantenir l'horari ordinari d'obertura al públic i el d'obertura extraordinària els caps de setmana i les nits en períodes d'exàmens.
- Continuar amb un pressupost específic per la compra dels llibres seleccionats pels professors i destinats als estudiants, per tal de garantir que puguin accedir a la bibliografia recomanada.
- Aprofundir una política decidida de conservació, catalogació i restauració del nostre important patrimoni bibliogràfic amb partides pressupostàries específiques.
- Compensar la política de centralització de fons bibliogràfics amb una política de préstec especial als departaments universitaris i instituts, que acoste els llibres de consulta i ús continuat.

b) Pel que fa a la informació bibliogràfica tradicional:

- Continuar amb el programa de catalogació retrospectiva dels llibres per al catàleg col·lectiu.
- Posar en funcionament la Biblioteca d'Humanitats.
- Crear la Biblioteca de Ciències de la Salut, que haurà de reunir els fons dispersos en les actuals Biblioteques de la Facultat de Medicina i l'Escola d'Infermeria. La biblioteca tindrà una hemeroteca amb llocs de lectura informatitzats i un nombre suficient d'ordinadors per a consultar les revistes electròniques.
- Crear una biblioteca per a la Facultat de Psicologia, l'Escola de Fisioteràpia i la Facultat de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport al Campus de Tarongers, quan el trasllat dels centres ho determine.
- Crear una Hemeroteca general que conserve i difonga el fons hemerogràfic general (premsa periòdica antiga i moderna, setmanaris, revistes...) i que tinga prevista a partir d'ara la subscripció a d'altres formats, com ara l'electrònic.
- Crear una Fonoteca i videoteca.
- Organitzar l'Arxiu de la Universitat de València, avui constituït per l'arxiu històric i l'arxiu intermedi més els arxius de gestió o arxius d'oficina, de manera que tota la documentació generada per la Universitat es trobe sota la custòdia d'un d'aquests arxius.
- Potenciar el préstec interbibliotecari amb consorcis.

c) Pel que fa a la Biblioteca Digital:

- Seleccionar i adquirir un nou software d'automatització de biblioteques, que permeta consultar des del mateix catàleg tots els recursos electrònics existents en la Universitat de València.

- Incrementar els recursos informàtics, de manera que l'anomenada biblioteca híbrida –amb documents en format paper i en format electrònic– siga una realitat. Les biblioteques han de tenir el nombre d'ordinadors suficient perquè es puga consultar tota la informació d'interès per a la comunitat universitària, independentment del suport en què es trobe. Les biblioteques també han d'evolucionar cap a sales d'autoaprenentatge.
- Incrementar la col·lecció de revistes i llibres electrònics.
- Crear una mediateca digital. Els materials audiovisuals de la Universitat de València i d'interès per a la comunitat universitària haurien de ser accessibles mitjançant la xarxa informàtica des de qualsevol punt.
- Continuar amb el procés de digitalització de fons antic, amb criteris de selecció de preferències.
- Mantenir la cooperació amb altres biblioteques i l'intercanvi de fons, com una garantia de qualitat, atès que el SIB està integrat en la xarxa de biblioteques universitàries REBIUN (Red Bibliotecas Universitarias).

19

DIVULGACIÓ DEL CONEIXEMENT I PUBLICACIONS

Un dels objectius principals en la política d'incidència de la Universitat de València sobre el conjunt de la societat i particularment de la societat valenciana ha de ser el seu compromís amb la divulgació del coneixement i del pensament crític. Aquesta tasca s'ha de realitzar principalment a través de les seues activitats regulars: la docència reglada, la investigació de qualitat, els programes de doctorat i de tercer cicle, els cursos oberts d'extensió universitària, la Universitat d'Estiu de Gandia, els programes culturals, les exposicions, la Nau gran, la Nau dels xiquets, i també a través dels serveis específicament encarregats de difondre la informació generada per la Universitat (DISE, Servei d'Informació i Comunicació...). A través de totes aquestes instàncies la Universitat de València ha orquestrat des dels últims anys un magnífic altaveu de difusió de la ciència i el coneixement, que ha donat productes com ara la revista *Mètode*, la col·lecció dedicada a la divulgació cien-

tífica i altres col·leccions editorials específicament destinades a la divulgació del saber.

Una tasca especialment significativa ha estat la desenvolupada pel Servei de Publicacions, que ha dut a terme una política editorial capaç de reunir el rigor intel·lectual i la qualitat, el compromís amb la producció pròpia i la dimensió internacional de les publicacions, les col·leccions dirigides al suport a la docència i altres més minoritàries, les publicacions periòdiques, etc. sense oblidar la creació d'una línia editorial pròpia de materials en valencià en col·laboració amb el Servei de Normalització Lingüística, que inclou obres de consulta, diccionaris i materials docents, imprescindible per al suport d'una docència en valencià de qualitat.

S'ha de continuar amb aquesta política editorial i procurar a més la seua màxima difusió, fent ús del sistema de venda electrònica i també de la col·laboració amb xarxes universitàries o privades per a la distribució, espais de difusió interna de les publicacions als tres campus, presentacions de llibres i col·leccions, etc.

D'altra banda, l'actual Taller d'Audiovisuals ha de participar més activament en la política de divulgació científica, fent servir les tecnologies digitals per xarxa que permeten adaptar a la docència materials interactius audiovisuals i multimèdia, que posen a l'abast de l'usuari documents en vídeo, serveis en línia, accés a webs, televisió o la retransmissió d'actes i moltes altres possibilitats que aniran obrint-se en el futur.

Totes aquestes iniciatives permetrien també donar a conèixer les activitats de recerca, els projectes d'investigació, desenvolupament i innovació, i acostar la Universitat al conjunt de la societat. És convenient crear un fons que reculli la producció científica pròpia anual de la nostra Universitat i posar-la a l'abast de docents, investigadors i estudiants, tot salvaguardant els drets de copy-right que es deriven de la seua reproducció electrònica. Amb aquesta finalitat, els materials aportats a les memòries d'investigació de departaments i instituts es poden recollir i reproduir en suport digitalitzat, posant-los a l'abast exclusiu de la nostra comunitat universitària.

La divulgació científica ha de constituir, doncs, un programa transversal, que arreplegue totes les iniciatives existents i altres que es posaran en marxa, per tal de mostrar a la societat valenciana el nostre compromís indefugible amb la cultura i la difusió de la ciència.

20

LA PRÀCTICA ESPORTIVA I L'ESPLAI

L'activitat física i l'esport són vessants indestriables de la vida universitària, que abasta tots els col·lectius que componen la comunitat acadèmica. Per això, una Universitat moderna ha de disposar d'instal·lacions suficients i ben gestionades i d'oferir un ampli ventall d'activitats esportives i lúdiques, adaptades a totes les edats i condicions físiques, des de l'esport de competició fins a la pràctica esportiva associada a la salut i l'esplai.

Les actuals infraestructures esportives són insuficients per a satisfer les necessitats d'una Universitat tan gran i disgregada territorialment en tres campus; convé, per tant, construir amb urgència les instal·lacions esportives previstes al Campus de Tarongers i estendre-hi les activitats del Servei d'Educació Física i Esports. La construcció de la futura Facultat de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport i de Fisioteràpia, aportarà altres instal·lacions susceptibles d'un ús restringit, per a pràctiques esportives d'alta competició, però també d'ús general i més ampli per al conjunt de la comunitat universitària. Cal també executar el projecte previst a les instal·lacions que resten al Campus de Blasco Ibáñez, i que contemplen la reorganització de l'espai entre l'anomenat edifici multiusos i el pavelló esportiu, amb la construcció d'una piscina coberta. Al Campus de Burjassot-Paterna es fan servir les instal·lacions municipals de Burjassot, molt pròximes al Campus, per la qual cosa cal valorar el grau de satisfacció dels universitaris del Campus i veure si cal modificar les condicions del conveni amb l'Ajuntament de Burjassot.

És convenient la col·laboració entre el Servei d'Educació Física i la FCCA-FE per a donar impuls als diferents àmbits de l'activitat física i la pràctica esportiva, fent ús per exemple del practicum de les titulacions que el tenen, per a dissenyar una gestió integral de les activitats. Aquesta col·laboració potenciarà l'oferta a altres campus o centres allunyats. La ubicació d'aquest centre permetrà irradiar activitats d'oci, gestió esportiva, esport, activitat física i salut, a més d'incrementar l'oferta de places docents dins la titulació, l'obertura de línies d'investigació multidisciplinàries i interdepartamentals al voltant del món de l'esport i incrementar considerablement l'oferta de lliure elecció del Campus de Tarongers. La construcció del nou edifici facilitarà

també la col·laboració amb institucions municipals i autonòmiques en l'àmbit de l'esport, projectes d'assessorament, tecnificació, formació de tècnics, etc., la qual cosa representa una via indiscutible de penetració de la Universitat dins la societat valenciana.

21

AVALUACIÓ DE LA QUALITAT

L'avaluació de la qualitat en el compliment de les funcions ha de ser un procediment aplicable a tota institució pública. En el cas de la Universitat de València, l'avaluació ha de ser homologable a la resta d'institucions europees i ha de conjuminar el respecte a l'autonomia universitària i a la llibertat de càtedra amb el compromís de transparència i de bona gestió que tota institució pública té amb la societat. L'Agència Nacional d'Avaluació, fruit del Plan Nacional de Evaluación de la Calidad, ha d'aplicar un mètode homologable al Model Europeu d'Avaluació de la Comissió de la Unió Europea. L'àmbit universitari ha d'assumir una cultura de la qualitat i avaluar tant la docència com l'administració, els programes d'ensenyament o la investigació, els serveis i la qualitat de vida. Aquesta avaluació haurà de ser el punt de partida de les estratègies posteriors, a fi de corregir defectes, esmenar mancances i evitar disfuncions.

Cal revisar els sistemes d'avaluació de la docència existents, per tal d'analitzar les condicions tècniques del procediment, la seua funcionalitat i les seues repercussions.

Cal establir criteris de programació i avaluació a tots els àmbits de l'activitat universitària, ja es tracte de la qualitat de la docència, de l'oferta docent, la investigació, l'administració, les inversions i les infraestructures, el rendiment acadèmic o de la cultura. Només amb una estratègia de contínua reflexió i autocrítica es podrà avançar en el camí iniciat fa cinc segles en la construcció d'una Universitat compromesa amb el coneixement, la societat que la sustenta i la vitalitat democràtica.

Per tal d'enllestir el programa de govern que presentem es proposa el següent organigrama de l'equip de govern.

22

ORGANIGRAMA DE L'EQUIP DE GOVERN

Vicerectorats

Planificació i gestió econòmica i infraestructures

Innovació tecnològica

Estructura universitària i coordinació de serveis

Estudis

Organització docent i professorat

Investigació, desenvolupament i innovació

Relacions exteriors i programes de cooperació

Comunicació i política lingüística

Cultura i extensió universitària

Gerència

Secretaria general

Delegació d'estudiants

